

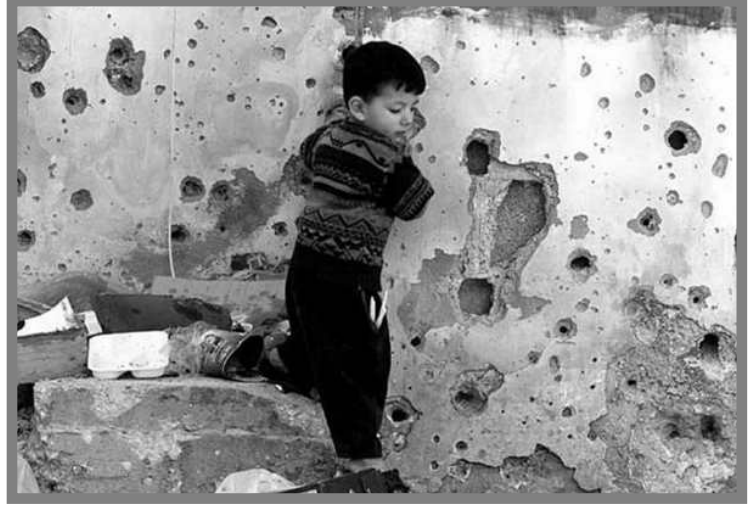
Savaş, Bir Daha Asla!.....

Mimar Yavuz Önen
TMMOB Yönetim Kurulu Eski Başkanı
yavuzonen@yahoo.com

Yirminci yüzyılın ilk yarısında yaşanan iki dünya savaşı insanlık tarihinin en dehşet verici tablosunu yarattı. Milyonlarca ölü ve sakat, -II. savaşta 53 milyon kadar ölü-göç kabileleri, parçalanmış milyonlarca aile ve yıkılmış yapıları çevre-kentler ve yerleşim alanları, tahrip olmuş doğa, bu dehşet tablosunun içinde ebedi görüntüler olarak yerlerini aldılar. II. Dünya Savaşı'nın galipleri bu dehşet ortamında dünyaya yeni bir nizam getirdiler. Birleşmiş Milletler (BM) ve onun nihai karar mercii Güvenlik Konseyi, dünya barışının ve güvenliğinin koruyucusu olarak ilân edildi. BM Sözleşmesi'nin giriş bölümünde ve tüm maddelerinde belki de insanlık tarihinin en büyük vaatleri yer aldı: Savaş bir daha asla! Büyük acıların bir çığılığı olarak yükseldi. Savaş yasaktı. İnsanlık açlıktan ve korkudan arındırılacaktı. Dünya'da refah yaygınlaşacak, özgürlükler güvence altına alınacaktı. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi de birey haklarını tanımlıyor ve devletlere özgürlüklerin gerçekleşmesi, korunması ve geliştirilmesi için yükümlülüklerini hatırlatıyordu.

Vaatler Gerçekleşmedi

Ancak söylenenlerin tersi oldu. İki emperyalist dünya paylaşım savaşından sonra dehşet tablosuna -uluslararası ilişkilerde silah kullanmayı yasaklayan BM kurulduktan sonraki dönemde dünyanın değişik yerlerinde, Vietnam savaşı başta olmak üzere- 250'nin üzerinde silâhli çatışmada 20 milyon ölü eklendi. Bu savaşlarda 1.8 milyar insan etkilendi. Ülkeler ve halklar arasındaki gelişmişlik farkı giderek büyüdü, ekonomik paylaşımında adaletsizlik

arttı, ülkelerin kendi kaderlerini tayin hakkı yok edildi, işsizlik, açlık, sefalet ve göçler yoksul diyebileceğimiz ülkelerde kader halini aldı. Teknolojik yeni gelişmeler; 'gelişmiş' denilen kötü gelişmiş ülkelerin diğer ülkeler üzerindeki hegemonyasını pekiştirmeye yardımcı oluyor. 1990'lı yıllara kadar süren Soğuk Savaş dönemi başını ABD'nin çektiği kapitalist blok ile sosyalist bloğun rekabet dönemi olarak yaşandı. Bu dönemde dünya barışı bir dehşet dengesi üzerine kuruluydu. Nükleer başlıklı silâhların iki taraflı olarak geliştirilmesi -kimyasal ve biyolojik silâhlanmayı da eklemek gerek- dünyada ve uzayda silâhla egemenlik kurma bu dehşet yarışının bir sonucu olarak kesintisiz devam etti.

Kaynaklar Silâhlara

Savaşa ve silâha harcanan paralar da sürekli olarak arttı. 2000'li yıllara kadar dünyada silâhlanmaya harcanan para tahminleri yıllık 700 milyar ile 1 trilyon ABD Doları civarındaydı. Uzun yıllar bu rakamları kullandık. Berlin duvarının yıkılmasıyla oluşan tek kutuplu dünya koşullarında istatistikler yeni rakamları göstermeye başladı. Silâhlanmaya harcanan paranın üst sınırı

yıllık 1,5 trilyon dolara vardı. Bu tutarın yarısına yakın rakamını ABD harcıyor. BM Güvenlik Konseyi'nde veto hakkına sahip diğer ülkeler de geri kalan harcamaların büyük bir bölümünün sahibi.

Yeni Dünya Düzeni

Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olduğunu savunan Sosyalist almasığın zaafa uğraması kapitalizmi dünyayı hızla ve zorbalıkla tümüyle fethetmeye yöneltti. 11 Eylül ikiz kulelere yapılan saldırı bahane edilerek ABD yeni bir dünyanın kurulmakta olduğunu ilân etti. Geçen yüzyılın bir mutabakatın ürünü olan tüm değer ve kurumları bir kenara bırakıldı. BM köhne, NATO bile gereksiz muamelesi gördü. Dünyayı Pentagon yönetir oldu. Tüm uluslararası hukuk rafa kaldırıldı. ABD ordusu, bir kaç müttefik savaş birliklerini de yanına alarak sömürge dönemi işgal harekâtına başladı. Yugoslavya'nın bombalanmasını, Afganistan'ın ve Irak'ın işgal edilmesi takip etti. Bütün savaş kuralları -Cenevre Sözleşmeleri- ihlâl edildi. Savaş ve insanlık suçları işlendi. İşkence alenileşti. Guantanamo ve Abu Garip cezaevlerinde işkence laboratuvarları gibi kullanıldı. ABD ve müttefikleri bu alanda işbirliği yaptılar. CIA gizli uçakları ABD'nin güvenilir müttefik ülke topraklarında oluşturulan sorgu merkezlerine 'terör sanıkları' taşıdı. Uçaklar sorgu merkezleri gibi kullanıldı.

Kısacası teröre karşı mücadele stratejisi tüm dünyaya OHAL rejimi olarak uygulanır oldu.

ABD muharip birlikleri Irak'tan çekilmeye başladı son günlerde. Ölüm, işkenceler, yağmalar, göçler kazandı hafızalarımıza. Uygurluk ve demokrasi ithal edileceği iddia edilen Irak'ta parçalanmış ve birbirine düşman edilmiş bir halk bıraktılar.

Güç kullanımı ve savaş, sorunların çözümü için yegâne yöntem oldu. ABD, düşman saydığı ülkelerde terörle mücadeleyi o ülkenin ordularına devrediyor. Ordular 'teröristlerle' mücadele ediyor adı altında kendi halkını vuruyor, vatandaşını öldürüyor. Afganistan, Pakistan, Yemen bu ülkelere örnek. Günümüzde yaygınlaşan savaşın bu yeni şekli ABD'ye daha ucuz mâl oluyor. ABD kuklası Yemen Cumhurbaşkanı'na bu görevi için verilen para sadece 2010 yılı için 50 milyon dolar! İran'ın nükleer tehdit oluşturduğu iddiası ile ne zaman vurulacağını bekliyor bütün dünya. Yeni savaş alanları açılacak gibi.

ABD muharip birlikleri Irak'tan çekilmeye başladı son günlerde. Ölüm, işkenceler, yağmalar, göçler kazandı hafızalarımıza. Uygurluk ve demokrasi ithal edileceği iddia edilen Irak'ta parçalanmış ve birbirine düşman edilmiş bir halk bıraktılar. Petrol rezervlerinin hangi şirketlere verileceği kesinleştikten sonra nihai amaca ulaşmış oldu ABD ve savaş müttefikleri. İşleri bitti geri çekiliyorlar. Irak'ta barışın adı savaştır artık.

Hikmetinden Sorulmaz

ABD'nin muhalif ülkelere, o ülke halklarına, muhalif gruplara ve kişilere karşı uyguladığı amansız-pervasız, savaşın bir başka yönü de var. ABD dünyada oluşmuş tüm yargı mekanizmalarını da reddediyor. Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yaptırımlarına hayır diyor. Sözleşmesini kabul ve imza etmiyor. Obama döneminde bazı sanıkların salıverilmesi ve daha adil bir yargılanma konularındaki kısmi iyileşmelere rağmen işlenen suçlar soruşturulamıyor, cezalandırılmıyor. Ölüm, işkenceler yıkımlar çevre tahribi, göçler, kültür ve tarih yağmaları sorgusuz sualsiz.

ABD'nin Ortadoğu'daki silahlı gücü ve uzantısı İsrail BM kararlarını hiçe saymaya ve savaş ve insanlık suçları işlemeye devam

ediyor. Onun da dokunulmazlığı var. İşgal ettiği toprakları mülkiyetine geçiriyor. Sivil halkı öldürmeye -tüm dünyanın gözleri önünde- devam ediyor. İsrail Devleti bir savaş aygıtı olarak öldürmeye devam ediyor. Filistin halkına yönelik sorgusuz sualsiz bir zulüm kural halini aldı. Gazze'ye insani yardım götürünlere Mavi Marmara gemisinde saldırıyor, cinayet işliyor. Bakalım sorgulama süreci nasıl sonuçlanacak. Barış İsrail tanklarının paletleri altında ve inşa ettiği utanç duvarlarının tutsağı olmuş vaziyette.

sosyal adalet ve gelişim, çevre koruma, insan hakları ve emperyalizme karşı mücadele gibi temel hedefleri olan bir örgütlenme. Nazi ordularının Polonya'ya girdiği 1 Eylül 1939 gününü Dünya Barış Günü olarak ilân eden bu örgüttür. Bu günün BM ile bir ilişkisi yoktur. Bu gün, hâlâ yukarıda yazılı değerler için mücadele edenlerin günüdür.

Yurtta Sulh Cihanda Sulh

Ülkemizde de barış öyküsü dünyadakine benzer bir seyir izledi. Barış söylemleri kâğıt üzerinde kaldı. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan kısa bir süre sonra 1925 yılında başlayan ve 1937 yılına kadar devam eden Kürt isyanları Türkiye'de sürekli bir olağanüstü hal rejiminin kurumsallaşmasına yol açtı. Savaş ve şiddet kullanımını süreklilik kazandı. 1984 yılında başlatılan Partije Karkare Kürdistan (PKK) hareketi ile birlikte günümüzde de fiili ve sürekli savaş koşulları yaşanıyor. Can kayıpları, köy yakma-yıkmaların yarattığı göçler derin yaralar açmış vaziyette. Çatışmalarda her ölüm Kürtlerle Türklerin de arasını açıyor. Savaş psikolojisi halkları da etki alanı içine almış vaziyette. Silâhlanmaya ve savaşa büyük kaynaklar akıyor.

Bu Gidişe Tepkiler ve Dünya Barış Günü

Dünya'ya egemen olan savaş halinin encamını daha fazla yazmaya gerek yok. Bu gidişe karşı dünyada ve Türkiye'de mücadeleler de gelişti. Ancak şimdi kafaların karışık olduğu bir konuya değinmek istiyorum. Aslında BM'in Dünya Barış günü 21 Eylül 2001 tarihinde -kurulduktan 56 yıl sonra- uygulamaya konmuş bir gündür. Bizim kutladığımız gün Dünya Barış Konseyi'nin günüdür. Dünya Barış Konseyi 1949 yılında kurulmuştur. Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'nın desteklediği, kapitalist ülke barışseverlerinin bağımsızlık - demokrasi ilkelerini savunan barışseverlerin katıldığı bir uluslararası kuruluştur. Türkiye'de kurulmuş olan Barış Derneği de bu konseyin üyesiydi. 100 kadar ülkeden kuruluşun oluşturduğu bir federasyon. Barış, silâhsızlanma, küresel güvenlik, Ulusal Bağımsızlık ve bu yolda savaşan halklarla dayanışma, ekonomik

Bu gidişe 'dur' demek gerekiyor. Barışseverleri büyük görevler bekliyor. Kürt sorununu barışçıl yöntemlerle çözmek için Devletin gerçek bir kardeşlik zemini üzerinde açık ve anlaşılır bir yol haritasını ilan etmesi gerekiyor. Bu adımın daha fazla vakit geçirmeden atılması gerekiyor. PKK'nin silâhları susturması gerekiyor. Savaş ortamında diyalog olanakları kısıtlı oluyor.

Savaş Bir daha Asla! Çılgılığı silâh seslerinden artık duyulmuyor. Çılgılığı yükseltelim. **Barış herkesin işidir.** Herkesi ülkemizde gerçek bir barışın kurulması için mücadeleye, Türkiye Barış Meclisi çalışmalarına katılmaya/destek vermeye davet ediyorum. **Barış ellerimizde!**

Einstein, "Hayalgücü bilgiden ve bilimden öte bir şeydir" demişti. Bu özdeyişe kulak verelim. Barış hayalimizi diri tutalım. Martin Luther King, "Bir Hayalim/Rüyam Var" demişti. İmkânsız istemişti âdeta. Rüyası gerçekleşti. Bizim de barış hayalimiz, barış rüyamız var. Barış rüyamız gerçek olacaktır.

